

Asia: VN/34181/2022

Lausuntopyyntö aserikostyöryhmän mietinnöstä

Yleistä

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Esitys painottuu yksinomaan ampuma-aseisiin jättäen täysin pohdinnan ulkopuolelle patruunat (tavalliset ja erityisen vaaralliset patruunat) ja erityisen vaaralliset ammuksiset. Pelkkä ase ilman patruunoita on vaaraton. Patruunoihin liittyvät teot tulisivat jatkossakin arvioitavaksi pääosin ampuma-aserikoksen ja lievän ampuma-aserikoksen tunnusmerkistöjen kautta, ellei asiassa täytyisi erityisen suunnitelmallisuuden tai huomattavan taloudellisen hyödyn edellytykset. Patruunoiden ja etenkin ns. ERVA- patruunoiden ja -ammusten päätyminen vähäistä enemmässä määrin vakavaan rikolliseen toimintaan on vaikutukseltaan laajempaa lakiesityksen asettamien tavoitteiden kannalta, kuin yksittäisen ampuma-aseen. Tämä puoltaisi patruunoiden ja etenkin ERVA-patruunoiden ja -ammusten huomioimisen lainvalmistelun yhteydessä.

Ampuma-aserikoksen eräiden tekotapojen muuttaminen lieviksi ampuma-aserikoksiksi

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Voimassa olevan rikoslain 41 § 1 momentin kohtien 4 – 8 kohdan mukaiset teot rinnastuvat laadultaan hallinnollisten velvoitteiden rikkomisiksi, mutta ovat laadultaan vakavampia verrattuna kuin ampuma-aselain 103 § ampuma-aserikkomuksiksi määritellyt teot. Kyse on lähtökohtaisesti teoista, joilla on liityntä tarkasti säänneltyyn luvanvaraiseen elinkeinotoimintaan ja/tai jotka vaikeuttavat ampuma-aseiden jäljitettävyyttä ja valvontaa. Nämä seikat puoltavat vankeusuhan säilyttämistä rangaistusasteikossa ja siten kohtien sijoittamista rikoslain puolelle.

Vakavaa rikollista toimintaa varten tapahtuvan ampuma-aseen käsittelyn säätäminen rangaistavaksi

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Kuten edellä on todettu, säännöksestä puuttuu patruunoiden ja/tai ERVA patruunoiden ja -ammusten huomiointi. Tältä osin on syytä myös huomioida, että patruunoita voidaan luovuttaa aseeseen yhteydessä tai erikseen.

Törkeän ampuma-aserikoksen uuden kvalifiointiperusteen lisääminen

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Kuten edellä on todettu, myös tästä tunnusmerkistöstä puuttuu kokonaan patruunoiden ja/tai ERVA patruunoiden ja -ammusten huomiointi. Kohdan 1 muotoilu nykyisellään ei myöskään kata katkaistun kertatulitoimisen haulikon hallussapitoa, vaikka kyseessä on ase, joka lähietäisyydeltä on huomattavan tulivoimainen. Kyse on myös aseesta, jonka perinteinen käyttötarkoitus liittyy yksinomaan vakavaan tai ammattimaiseen rikollisuuteen. (Vrt. Yhdistynyt kuningaskunta, haulikon piipun lyhentäminen alle 24 tuuman pituiseksi, enimmäisrangaistus on seitsemän vuoden vankeusrangaistus). Nämä puutteet olisivat korjattavissa helposti täsmentämällä kohdan 1 kvalifiointiperustetta lisäämällä maininnan patruunoista ja/tai ERVA patruunoista – ja ammuksista sekä luvattomasta muu ase - tyyppin aseesta. Sinänsä uusi lisätty kohta 4 kattaa myös katkaistun haulikon yleisellä paikalla/kulkuneuvossa, mutta ei muualla.

Törkeän ampuma-aserikoksen vähimmäisrangaistuksen korottaminen

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Rangaistusasteikon minimin korottaminen kahteen vuoteen samalla, kun asteikon maksimi neljä vuotta jätettäisiin ennalleen, ei anna tuomioistuimille riittävästi pelivaraa seuraamusten harkintaan ja tapauskohtaisten olosuhteiden arviointiin. Esitetyn kaltaisena siirtymä ampuma-aserikoksesta törkeään ampuma-aserikokseen on liian jyrkkä, ottaen huomion sen, että ampuma-aserikoksen asteikko on sakko – 2 vuotta vankeutta ja törkeän ampuma-aserikoksen 2 vuotta – 4 vuotta vankeutta. Esimerkiksi pahoinpitelyssä asteikko on sakkoa – 2 vuotta vankeutta ja törkeässä pahoinpitelyssä 1 vuosi – 6 vuotta vankeutta. Odotettavissa on, että törkeän ampuma-aserikoksen kohtien 2 ja 3 (huomattavan taloudellinen hyöty, erityinen suunnitelmallisuus) soveltamiskynnys nousee.

Vaarallisia ja toisen vakavaan vahingoittamiseen soveltuvia esineitä koskevien hallussapitorikosten enimmäisrangaistusten korottaminen

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Ei lausuttavaa.

Vankeusuhkan liittäminen lievään ampuma-aserikokseen

Voitte lausua tämä väliotsikon aiheesta alla.

Esitys on perusteltu, ottaen huomioon nykyisen ampuma-aserikoksen kohtien 4 – 8 siirtäminen säännökseen alle ja se yhteiskunnallinen oikeudellinen intressi, mitä näillä säännöksillä suojataan. Mietinnössä esiintuotujen seikkojen ohella muutos lisää esitutkintaviranomaisille mahdollisuuksia perinteisten pakkokeinojen käytölle lievän ampuma-aserikoksen rangaistusmaksimin noustessa kuuteen kuukauteen vankeutta.

Määritelmäsäännöksen lisääminen rikoslain uuteen 41 lukuun

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Määritelmäsäännöksen lisääminen 41 lukuun on perusteltua selkeyden ja tarkkarajaisuuden vuoksi. Selvydeksi on todettava, että ohjus- tai raketinheitinjärjestelmää ei varsinaisesti määritellä ampuma-aselain säännöksissä, mutta järjestelmän käsitettä on avattu ampuma-aselain taustalla olevassa hallituksen esityksessä HE 183/1997.

Telekuuntelua koskeva lainsäädäntömuutos

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Ei lausuttavaa.

Lainsäädäntöehdotusten taloudelliset vaikutukset

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Ei lausuttavaa.

Muut asiat

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Ei lausuttavaa.

Turtiainen Kari
Oulun käräjäoikeus - Lausunnon valmistelusta on vastannut käräjätuomari
Johanna Kiviniemi.